

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут права
Кафедра суспільних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

_____ О.А. Лагоднюк

«___»_____ 2017 р.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

07-03- 87

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

**ПСИХОЛОГІЯ ТА КОНФЛІКТОЛОГІЯ В ПРОФЕСІЙНІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ**

PSYCHOLOGY AND CONFLICT IN PROFESSIONAL ACTIVITIES

для здобувачів вищої освіти II (магістерського) освітнього рівня
спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
за освітньо-професійною програмою «Управління багатоквартирним будинком
(групою будинків)»

Рівне – 2017

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія та конфліктологія в професійній діяльності» для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія» освітньо-професійною програмою «Управління багатоквартирним будинком (групою будинків)» другого (магістерського) рівня вищої освіти. - Рівне, НУВГП, 2017. – 16 с.

Розробник: Кочубей А.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін

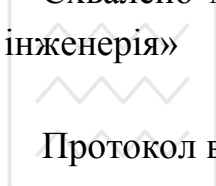

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри суспільних дисциплін
Протокол від « ___ » _____ 2017 р. №

Зав. кафедри суспільних дисциплін _____ Ю.П. Олексін

Схвалено методичною комісією за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія»

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Протокол від “ 30” червня 2017 року № 7.

Голова методичної комісії _____ Є.М. Бабич

© Кочубей А.В., 2017

© НУВГП, 2017

Анотація

Навчальна програма дисципліни «Психологія та конфліктологія в професійній діяльності» розроблена відповідно до структури та змісту навчальних посібників, які рекомендовано для студентів вищих навчальних закладів. Курс «Психологія та конфліктологія в професійній діяльності» належить до циклу гуманітарних дисциплін, пов'язаних з пізнанням і використанням психологічного та особистісного потенціалу студента у процесі навчання, виховання, оволодінням соціальним досвідом.

Дисципліна «Психологія та конфліктологія в професійній діяльності» - важливий курс психолого-педагогічного циклу, який навчає студентів розуміти закономірності психологічної діяльності людини у процесі розвитку і саморозвитку, виховання і самовиховання, навчання і самонавчання.

З розвитком демократичних і ринкових відносин проблема конфліктності стає все актуальнішою, тому що конкурентність є сама по собі варіантом конфліктної ситуації, що завдяки різним факторам може перерости в конфлікт. Уникнути конфліктів і його наслідків неможливо. Безконфліктного суспільства не буває.

Засвоєння спеціальної наукової термінології з конфліктології – необхідна умова для професійного використання своїх знань у майбутньому.

Вивчення теоретичного матеріалу супроводжується практичними заняттями, тренінгами, відеоматеріалами.

Ключові слова: психологія, психологія особистості керівника, конфліктологія, керування конфліктами, технологія конфліктів, професійна діяльність.

Abstract

The curriculum of the discipline "Psychology and conflictology in professional activity" is developed in accordance with the structure and content of manuals that are recommended for students of higher educational institutions. The course "Psychology and conflictology in professional activity" is a cycle of humanitari and is ciplines related to the knowledge and use of psychological and personal potential of a student in the process of learning, education, mastery of social experience.

Discipline "Psychology and conflictology in professional activity" is an important course in the psycho-pedagogical cycle that teaches students to understand the patterns of human psychological activity in the process of development and self-development, education and self-education, learning and self-education.

With the development of democratic and market relations, the problem of conflict becomes more and more relevant, because competition is itself a variant of a conflict situation, which due to various factors can turn in to a conflict. Avoid conflicts and their consequences is impossible. There is no conflict-free society.

The acquisition of special scientific terminology in conflictology is a prerequisite for

the professional use of their knowledge in the future.

Study of theoretical materials accompanied by practical classes, trainings, videomaterials.

Keywords: psychology, psychology of the person of the head, conflictology, conflict management, conflict technology, professional activity.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Для спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія»	Нормативна	
Модулів – 2		Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		1 - й	1- й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1 - й	5 - й
		Лекції	
		16 год.	2 год.
		Семінарські	
	14 год.	6 год.	
	Лабораторні		
	- год.	-	
	Самостійна робота		
	60 год.	82 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 4 СРС – 4	Рівень вищої освіти: магістерський	Вид контролю – залік	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 30 % до 60%;
- для заочної форми навчання – 7 % до 93%

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни «Психологія та конфліктологія в професійній діяльності» передбачає розробку психолого-педагогічних основ подальшого вдосконалення навчально-виховного процесу відповідно до перебудови змісту освіти, апробації нових навчальних планів і програм, пошук оптимальних методів навчання і виховання, що забезпечують максимальне врахування індивідуально-типологічних особливостей магістра.

Для успішного здійснення професійної діяльності необхідними є знання з психології, конфліктології, дидактики, володіння професійними та психолого-педагогічними компетенціями.

Мета курсу: Сформувати в студентів основи знань про природу конфліктів, набуття практичних навичок у їх вирішенні, вироблення умінь прогнозувати і контролювати конфліктну ситуацію, позитивно сприймати конфлікт і прагматично його використовувати.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- вивчення основних понять конфлікту;
- набуття практичного досвіду вирішення конфліктних ситуацій, що виникають у діяльності та міжособистісному спілкуванні;
- формування вмінь і навичок пошуку оптимальних засобів вирішення конфліктних ситуацій;
- розкриття методологічних і теоретичних положень конфліктології;
- отримання знань про розвиток психології та її зв'язок із філософським і природничим напрямками досліджень;
- ознайомлення з провідною проблематикою конфліктології в сучасних умовах;
- набуття навичок роботи студентів із науковою літературою.

Згідно з вимогами державних стандартів щодо вищої освіти, студент, вивчаючи дисципліну «Психологія та конфліктологія в професійній діяльності», повинен знати:

- дослідження основних підходів до вивчення конфлікту;
- типологію й динаміку конфліктів;
- охарактеризувати види, структуру та динаміку конфліктів;
- сутність системи управління конфліктами;
- типові причини виникнення конфліктів в організації та функції;
- методи управління конфліктами;
- позитивні та негативні функції конфліктів у суспільстві;
- сутність і значення процесів профілактики та запобігання виникненню конфліктів;
- технологію профілактики й запобігання конфліктам.

Згідно з вимогами державних стандартів щодо вищої освіти, студент, вивчаючи дисципліну «Психологія та конфліктологія в професійній діяльності», повинен уміти:

- застосовувати категоріальний апарат конфліктології в системі професійного

навчання і практичної діяльності;

- аналізувати поведінку людей у конфліктних ситуаціях;
- описувати основні методи дослідження та прогнозування конфліктів;
- розглядати конфлікти в різних сферах суспільного життя, зокрема, педагогічний, сімейний, політичний, і з'ясувати особливості їх вирішення;
- аналізувати різноманітні види конфліктів;
- визначати тип темпераменту та конфліктності особи.

2. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО СПІЛКУВАННЯ. ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ РОБОТИ З КОЛЕКТИВОМ

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Тема 1. Психологія ділового спілкування керівника

Поняття про спілкування. Ділове спілкування. Функції спілкування. Види, рольова поведінка, стилі спілкування. Засоби спілкування.

Основні форми, стратегії і тактики ділового спілкування. Закономірності успішного спілкування. Етикет ділової людини.

Тема 2. Психологічні основи поведінки керівника в конфліктних ситуаціях

Поняття про конфлікт. Структура конфлікту. Динаміка конфлікту. Функції та типологія конфліктів. Конфлікти в організаціях та у сфері управління. Причини службових конфліктів.

Шляхи вирішення конфліктних ситуацій в колективі. Основні тактики та стилі поведінки керівника в конфліктних ситуаціях. Відновлення стосунків. Коригування ставлення.

Тема 3. Керівник у процесі формування соціально-психологічного клімату

Сутність соціально-психологічного клімату в колективі. Роль вертикальних і горизонтальних службових взаємовідносин у формуванні сприятливого психологічного клімату. Особливості й ознаки сприятливого соціально-психологічного клімату. Чинники, що сприяють формуванню сприятливого психологічного клімату в колективі. Ортобіоз керівника.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

РОЗВИТОК КОНФЛІКТОЛОГІЇ ЯК НАУКИ І НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 4. Конфліктологія як галузь психологічних знань

Об'єкт і предмет конфліктології. Принципи і методи конфліктології. Зв'язок із іншими науками. Становлення конфліктології.

Тема 5. Конфлікт як соціальний феномен

Конфлікт як складне соціальне явище. Структурна модель конфлікту. Межі конфлікту. Функції конфліктів. Класифікація конфліктів. Процесуальна модель конфлікту. Причини виникнення конфліктів. Теорії механізмів виникнення конфліктів. Динаміка конфлікту: стадії і фази конфлікту.

Тема 6. Керування конфліктами

Сутність управління конфліктом і його діагностика. Зміст процесу управління конфліктом. Управлінське рішення в конфліктних ситуаціях. Структурні методи управління конфліктами. Міжособистісні методи управління конфліктами (стилі конфліктної поведінки). Внутрішньо особистісні методи управління конфліктами. Раціонально-інтуїтивна модель оволодіння конфліктною ситуацією. Переговори як універсальний спосіб розв'язання конфліктів. Технології стратегій і тактик в переговорному процесі. Медіація в переговорному процесі.

Тема 7. Технології попередження конфліктів

Профілактика конфлікту як спосіб його попередження. Концепція і технології превентивних дій. Попередження конфліктів – тактичний крок сучасного менеджменту. Співробітництво як спосіб попередження конфліктів.

Тема 8. Роль керівника в управлінні конфліктами.

Керівник як суб'єкт конфлікту. Керівник – посередник у конфлікті. Особистий приклад керівника в подоланні конфліктів і стресів.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем змістових модулів	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усьо- го	Лек	Сем.	Лаб	с.р.	Усьо- го	Лекц	Сем	лаб	с.р
Змістовий модуль 1. Розвиток конфліктології як науки і навчальної дисципліни										
Тема 1. Психологія ділового спілкування керівника	12	2			10	12	2	-		10
Тема 2. Психологічні основи поведінки керівника в конфліктних ситуаціях	14	2	2		10	12		2		10
Тема 3. Керівник у процесі формування соціально-психологічного клімату	14	2	2		10					10
Змістовий модуль 2. Розвиток конфліктології як науки і навчальної дисципліни										
Тема 4. Конфліктологія як галузь психологічних знань	14	2	2		10	12		2		10
Тема 5. Конфлікт як соціальний феномен	9	2	2		5	10				10
Тема 6. Керування конфліктами	9	2	2		5	12		2		10
Тема 7. Технології попередження конфліктів	9	2	2		5	10				10
Тема 8. Роль керівника в управлінні конфліктами	9	2	2		5	12				12
Усього годин	90	16	14		60	90	2	6		82

5. Теми практичних занять

з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна/	заочна
1.	Психологічні основи поведінки керівника в конфліктних ситуаціях.	2	2
2.	Керівник у процесі формування соціально-психологічного клімату	2	
3.	Конфліктологія як галузь психологічних знань	2	2
4.	Конфлікт як соціальний феномен	2	
5.	Керування конфліктами	2	2
6.	Технології попередження конфліктів	2	
7.	Роль керівника в управлінні конфліктами	2	
	Разом	14	6

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:
Підготовка до аудиторних занять – 15/2 год.

Підготовка до контрольних заходів – 18/18 год.

Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях – 27 /60год.

6.1. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	К-сть годин	
		денна	заочна
	Психологія ділового спілкування керівника	5	10
2.	Психологічні основи поведінки керівника в конфліктних ситуаціях	5	10
3.	Керівник у процесі формування соціально-психологічного клімату	5	10
4.	Конфліктологія як галузь психологічних знань	5	10
5.	5 Конфлікт як соціальний феномен	10	10
6.	Керування конфліктами	10	12
7.	Технології попередження конфліктів	10	10
8.	Роль керівника в управлінні конфліктами	10	10
	Разом	60	82

7. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Психологія та конфліктологія в професійній діяльності» використовують пояснювально-ілюстративні методи з використанням мультимедійних презентацій та проблемні методи навчання із застосуванням:

- вирішення проблемних завдань;
- виконання індивідуальних психологічних досліджень;
- тестових завдань;
- прийомів рольової гри;
- тренінги;
- доповідей та повідомлень;
- активізації самостійного вивчення студентами літератури;
- навчальних дискусій.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

8. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів із навчальної дисципліни «Психологія та конфліктологія в професійній діяльності» проводять у письмовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем містять тестові питання (одна правильна відповідь із чотирьох запропонованих). Контроль самостійної роботи проводять:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
- з семінарських занять – на основі перевірки виконаних завдань.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконують на семінарських заняттях, результати самостійної роботи студентів) проводять за такими критеріями:

1. Завдання до семінарського заняття (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0 % – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні вправи, психолого-педагогічні дослідження та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Підсумковий контроль

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО СПІЛКУВАННЯ. ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ РОБОТИ З КОЛЕКТИВОМ

1. Психологія ділового спілкування керівника.
2. Поняття про спілкування.
3. Ділове спілкування. Функції спілкування.
4. Види, рольова поведінка, стилі спілкування.
5. Засоби спілкування.
6. Основні форми, стратегії і тактики ділового спілкування. Закономірності успішного спілкування.
7. Етикет ділової людини.
8. Психологічні основи поведінки керівника в конфліктних ситуаціях.
9. Поняття про конфлікт.
10. Структура конфлікту.
11. Динаміка конфлікту.
12. Функції та типологія конфліктів.
13. Конфлікти в організаціях та у сфері управління. Причини службових конфліктів.
14. Шляхи вирішення конфліктних ситуацій в колективі.
15. Основні тактики та стилі поведінки керівника в конфліктних ситуаціях.
16. Відновлення стосунків. Коригування ставлення.
17. Керівник у процесі формування соціально-психологічного клімату.
18. Сутність соціально-психологічного клімату в колективі.
19. Роль вертикальних і горизонтальних службових взаємовідносин у формуванні сприятливого психологічного клімату.
20. Особливості й ознаки сприятливого соціально-психологічного клімату.
21. Чинники, що сприяють формуванню сприятливого психологічного клімату в колективі.
22. Ортобіоз керівника.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. РОЗВИТОК КОНФЛІКТОЛОГІЇ ЯК НАУКИ І НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

23. Конфліктологія як галузь психологічних знань.
24. Об'єкт і предмет конфліктології.

25. Принципи і методи конфліктології.
26. Зв'язок із іншими науками.
27. Становлення конфліктології.
28. Конфлікт як соціальний феномен. Конфлікт як складне соціальне явище.
29. Структурна модель конфлікту. Межі конфлікту.
30. Функції конфліктів.
31. Класифікація конфліктів.
32. Процесуальна модель конфлікту.
33. Причини виникнення конфліктів.
34. Теорії механізмів виникнення конфліктів. Динаміка конфлікту: стадії і фази конфлікту.
35. Керування конфліктами.
36. Сутність управління конфліктом і його діагностика.
37. Зміст процесу управління конфліктом.
38. Управлінське рішення в конфліктних ситуаціях.
39. Структурні методи управління конфліктами. Міжособистісні методи управління конфліктами (стилі конфліктної поведінки). Внутрішньо особистісні методи управління конфліктами.
40. Раціонально-інтуїтивна модель оволодіння конфліктною ситуацією.
41. Переговори як універсальний спосіб розв'язання конфліктів.
42. Технології стратегій і тактик в переговорному процесі.
43. Медіація в переговорному процесі.
44. Технології попередження конфліктів.
45. Профілактика конфлікту як спосіб його попередження.
46. Концепція і технології превентивних дій.
47. Попередження конфліктів – тактичний крок сучасного менеджменту.
48. Співробітництво як спосіб попередження конфліктів.
49. Роль керівника в управлінні конфліктами.
50. Керівник як суб'єкт конфлікту.
51. Керівник – посередник у конфлікті.
52. Особистий приклад керівника в подоланні конфліктів і стресів.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Всього
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
10	10	10	10	15	15	15	15	100
30			70					
100								

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90–100	A	зараховано
82–89	B	
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	
35–59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням курсу

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Психологія та конфліктологія в професійній діяльності» включає:

1. Конспект лекцій на паперових носіях.
2. Конспект лекцій на електронних носіях.
3. Нормативні документи Міністерства освіти і науки України.
4. Мультимедійні презентації до тем з дисципліни «Психологія та конфліктологія в професійній діяльності».
5. Роздавальний матеріал до семінарських занять.

11. Рекомендована література

Базова

1. Кочубей А.В. Психологія: Європейська кредитно-трансферна система : навч. посіб. для студ. усіх напрямів підготов. НУВГП / А. В. Кочубей, Б. І. Прохоров ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. - Рівне : НУВГП, 2011. - 220 с.
2. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / В.Л. Ортинський – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с. – ISBN 978-966-364-820-0.
3. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; За ред.. З.Н. Курлянд. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 495 с.
4. Савчин М.В. Педагогічна психологія: Навч. посіб. – К.: Академвидав, 2007 – 424 с. (Альма-матер).

5. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006. – 352 с. (Альма-матер).

Допоміжна

1. Власова О.І. Педагогічна психологія: Навч. посібник / О.І. Власова. – Київ: Либідь, 2005.
2. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посібник. – К.: ВЦ «Академія», 2006. – 256 с. (Альма-матер).
3. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття). – К., 1994.
4. Закон України «Про вищу освіту» (2014р.)
5. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамушенко, І.Ф. Кривонос, О.Г. Мирошник. – Київ: Вища школа, 2004.
6. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2005. – 448 с. (Альма-матер).
7. Савчин М.В. Педагогічна психологія: Навч. посіб. – К.: Академвидав, 2007. – 424 с. (Альма-матер).
8. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Підручник 2-е вид. – К.: Каравела, 2008. – 352 с.
9. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи. Практикум: Навч. посіб. – К.: Каравела, 2008.
10. Філоненко М.М. Психологія спілкування. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 224 с.
11. Якубовська С.С. Психологія і педагогіка. Навч. посібник / С.С. Якубовська. – Рівне: НУВГП, 2012. – 324 с.

Електронний репозиторій НУВГП

1. Кочубей А. В. Педагогіка та методика викладання у вищій школі : навч. посіб. / А. В. Кочубей., С. С. Якубовська. – Рівне : НУВГП, 2017. – 292 с. Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/8227/>
3. Якубовська С. С. Психологія і педагогіка. НУВГП, Рівне, Україна. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/2304/>

12. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека ім.В.І.Вернадського / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6 / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>
3. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44)/ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.cbc.rv.ua/>

4. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії)

5. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>

6. Законодавство України / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua/>

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування